

noot 1 corporatiebezit = woningen die worden beheerd door woningbouwcorporaties die ze zonder winstoogmerk verhuren als betaalbare woonruimte (sociale woningbouw)

Opgave 4 Vrede in Colombia?

---

tekst 6

De FARC vertrekt na vredesakkoord

Tot voor kort¹⁾ leefden de bewoners hier [het dorp Argelia in de deelstaat Cauca²⁾] onder het gezag van de FARC, de marxistische guerrillabeweging met wie de Colombiaanse regering meer dan vijftig jaar oorlog voerde. (...) De FARC financierde haar strijd met het ontvoeren van burgers, maar veel meer nog met de internationale handel in cocaïne, wat de motor werd van de burgeroorlog. Het was de FARC die de boeren dwong tot het verbouwen van coca (...). De FARC eiste belasting van de bewoners, maar vervulde ook overheidstaken in het stelselmatig verwaarloosde gebied. De beweging bouwde

scholen en wegen en gaf de bewoners bescherming en een afzetmarkt voor de coca.

Toen de FARC in 2016 vrede sloot met de Colombiaanse regering trokken de guerrillastrijders zich, zoals afgesproken in het akkoord, terug uit de door hen gedomineerde gebieden en stapten uit de drugshandel. Tijdens hun afscheid, vastgelegd op een video te zien op YouTube, zwaaien de bewoners van Argelia hen feestelijk uit met ballonnen en muziek. De ex-strijders worden innig omhelsd. Sinds hun vertrek is er een machtsvacuüm³⁾.

bron: NRC, 2018

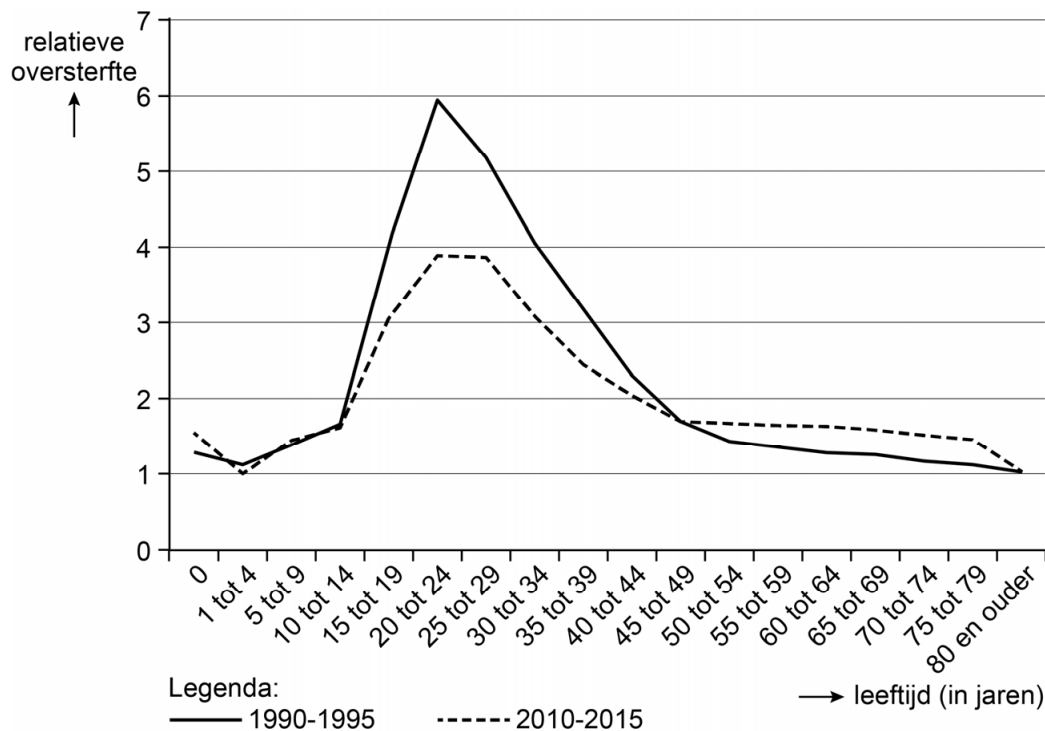
noot 1 tot 2016

noot 2 Cauca = een van de grootste cocagebieden in Colombia. Coca is de grondstof voor cocaïne.

noot 3 machtsvacuüm = situatie waarin geen van de actoren de macht heeft

figuur 3

De relatieve oversterfte onder mannen ten opzichte van vrouwen in Colombia, per leeftijdscategorie, per periode (1990-1995 en 2010-2015)

bron: DEMOS, 2020

Toelichting

In de figuur wordt voor twee periodes de relatieve oversterfte onder mannen ten opzichte van vrouwen, dat wil zeggen hoeveel keer meer mannen dan vrouwen gestorven zijn, weergegeven per leeftijdscategorie.

Voorbeeld: uit de figuur is af te lezen dat in beide perioden 1,5 keer meer jongens van ongeveer tien jaar oud stierven dan meisjes van dezelfde leeftijd.

tekst 7

Vrede in Colombia onder druk terwijl de cocateelt opbloeit

Een jaar na het aantreden van president Iván Duque [in 2018] heeft Colombia de strijd tegen de cocaplant en guerrilla's fors opgevoerd. De rechtse leider pakt de problemen in zijn land liever hardhandig aan dan met het in 2016 gesloten vredesakkoord. (...) Het land heeft met het aantreden van de rechtse president Iván Duque een roerig jaar achter de rug. Het leger sproeit het bestrijdingsmiddel glyfosaat sinds deze maand weer per helikopter op cocaplantages, een methode die eerder nog was verboden. (...)

In het kader van het Colombiaanse vredesproces ondertekenden meer dan 132.000 gezinnen in rurale gebieden vrijwillig een belofte van de cocateelt af te stappen. "Al ruim 39.000 hectare aan coca-gewassen is vernietigd, dat is uniek", zegt [oud-burgemeester] Arenas [uit deelstaat Guaviare]. Met de zogenoemde substitutieprogramma's¹⁾ zou de overheid de kleine boeren vervolgens steunen bij het vinden van alternatieve inkomensbronnen. "Het probleem is dat velen van hen deze hulp niet ontvangen", zegt Arenas. "En wanneer boeren er wel in slagen over te stappen op ananas of

cassave, blijken de kosten voor kunstmest, pesticiden en het transport naar een markt (..), niet op te wegen tegen de opbrengst. Boeren vallen vaak terug op coca. De prioriteit van Duque ligt bij het uitroeien van coca, niet bij de substitutieprogramma's. Zijn ministers zeggen zelfs dat er niet eens genoeg geld voor is." Het land heeft dan ook te kampen met een historisch hoge cocaproductie. (...)

Colombia's narcoprobleem²⁾ en het decennialange conflict met de FARC (...) gaan hand in hand. Net als in veel andere gebieden ontstond in Guaviare, lang FARC-gebied, een machtsvacuüm³⁾ toen de beweging zijn wapens neerlegde in 2016. Dat wordt nu opgevuld door andere guerrillagroepen (...) die weigerden het vredesakkoord te tekenen. (...) Het is overduidelijk dat Duque, die altijd fel tegen het vredesakkoord ageerde, harder met de vuist op tafel slaat dan zijn (...) voorganger Santos. (...) [Het] Colombiaanse leger [is] begin dit jaar (...) opgedragen twee keer zoveel militanten⁴⁾ te doden of gevangen te nemen – en daarbij een mogelijk hoger aantal burgerslachtoffers voor lief te nemen. (...)

bron: NRC, 2019

noot 1 substitutie = vervanging; het substitutieprogramma houdt in dat boeren steun van de overheid krijgen voor het vervangen van coca-gewassen door legale gewassen.

noot 2 narco = drugs, in dit geval cocaïne

noot 3 machtsvacuüm = situatie waarin geen van de actoren de macht heeft

noot 4 militanten = guerrillastrijders